

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV. — LETO IV.

CLEVELAND, O., TOREK, (TUSDAY) JANUARY 25, 1921.

ST. 20 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

KLAVNIŠKA PREDLOGA SPREJETA, TODA IZPULILI SO JI ZOBE

PREDLOGA, KATERO JE VLOŽIL SENATOR KENYON PRED DVEMI LETI, JE ČISTO NEDOLŽNA. KLAVNIČARJEM JE DANO NA PROSTO VOLJO, DA SE PODVRŽEJO VLADNI SUPERVIZIJI.

WASHINGTON, 24. januarja. — Senat je danes sprejel Kenyon-Kendrick-Gronna klavniško predlogo, ki določa regulacijo klavniške industrije od strani posebno nastavljene komisije, to pa samo, če se klavničarji prostovoljno podvržejo taki regulaciji.

Komisija ima obstojati iz treh članov, in predloga natančno določa, kakšne pravice ima, in v koliki meri more kontrolirati prodajo in distribucijo mesa onih klavničarjev, ki se podredijo zvezni kontroli.

Predloga je bila sprejeta danes s 46 glasovi proti 33, potem ko je bilo sprejetih več popravkov, ki uničujejo ves originalni smisel predloge.

Da so popravki v resnici važni, je razvidno iz tega, ker so se izjavili zanje nekateri najhujši nasprotniki, ki predloge v svoji originalni obliki niso hoteli na noben način podpirati. Oba ohijska senatorja, Pomerene in Willis, sta glasovala za predlogo v sedanji, popravljeni obliki.

Predloga, ki gre sedaj v poslansko zbornico, določa samo za prostovoljno registracijo posameznikov, tvrdki ali korporacij, ki so v klavniškem poslu. Oni, ki se registrirajo, se obvezujejo podvreči se regulacijam, ki jih bo predpisovala klavniška komisija.

Onim klavničarjem, ki so bodo registrovali, se v predlogi obljublja vladno pomoč pri transportu, in razne nasvete in informacije jim bodo koristile pri njih trgovanju. Poleg tega bodo vsi njih izdelki nosili potrdilo pregleda od strani vladne komisije.

Senator Pomerene je predlagal popravek, ki je bil tudi sprejet, glasom katerega bodo z ustvaritvijo klavniške komisije vsi klavničarji, ki se ne marajo podvreči njenim regulacijam, prosti ne le njenega nadziranja, temveč tudi nadziranja zvezne prometne komisije, ki je bila trn v peti vsem velikim klavničarjem, ker je razkrila razne nepravilnosti velikih klavniških družb, ter tudi pripočela nastavitve posebne klavniške komisije.

Senator Sterling je predlagal, da naj bi se regulacijo klavničarjev izročilo prometni komisiji, s čemur bi se prihranilo okrog \$1,000,000, toda njegov predlog je bil poražen.

Tudi senator Reed, ki je ob začetku debate izjavil, da tvori predloga nov korak v razvoju zvezne kontrole, ki je šla že predaleč, je tudi glasoval za predlogo v svoji popravljeni obliki.

Senator Smith iz Georgije je stavil predlog za popravek, da bi imela sodnija pravica izreči injunkcijo proti klavniški komisiji, ako bi ista v vseh svojih akcijah ne mogla podpreti z dokazi. Njegov predlog je bil tudi sprejet.

Predloga v svoji originalni obliki je določala, da bi imela klavniška komisija tudi moč nadzirati prodajo in distribucijo konj, mul in koz. Od določb predloge so tudi proste vse osebe, katerih glavni posel je poljedelstvo.

Splošno se misli, da poslanska zbornica tekom sedanjega zasedanja ne bo vzela na dnevni red predloge, ki je bila danes sprejeta v senatu. Slična predloga je bila pred kratkim stavljena tudi v poslanski zbornici, toda poljedelski odsek dosedaj še ni podal o njej nikakega poročila.

Originalna Kenyonova predloga, ki je bila vložena v senatu pred dvema leti, je določala, da se morajo vsi klavničarji podvreči vladni regulaciji, in tudi druge določbe so bile veliko bolj drastične.

— NEMCIJA.

UMOR V LORAINU.

Lorain, O., 24. jan. — Poljak Mike Koš je danes priznal pred policijo, da je v nedeljo ustrelil svojo bivšo ženo, in da je nameraval ubiti tudi nekega moškega, ki je bil povzročil nesporazum med njim in ženo, to da ga ni našel. Edina priča ubija je bil 11-letni sin Stefan. Družina Koš je sčasoma stanovala v Clevelandu.

ZDRUŽENE DRŽAVE SO MOKRE KOT ATLANTSKI OCEAN.

Washington, 24. jan. — Ko se je danes glavni prohibicijski komisar Kramer vrnil s svojega potovanja po Združenih državah, je priznal, nekateri kraji nič manj mokri kot Atlantski ocean. Pronašel je, da nekatere pivovarne še vedno izdelujejo alkoholno pivo. Tem se bo odvzelo tudi pravico za izdelovanja nealkoholičnega piva.

Pogoji angleško-ruskega sporazuma.

London, 24. jan. — Danes so bili dani v javnost pogoji angleško-ruskega preliminarne sporazuma, katerega je vzel s seboj v Moskvo za razmotrivanje sovjetski zastopnik Leonid Krasin.

Najvažnejši izmed pogojev so sledeči: Anglija kot Rusija se zavezuje, da se vzdrži sovražnih akcij ali propagande proti ustanovljenim institucijam v notranji in zunanji Angliji in njenih kolonij oziroma v notranjosti Rusije. Sovjetska vlada se posebno obvezuje, da se vzdrži vsakega opogumljevanja azijskih narodov proti angleškim interesom, posebno še v Mali Aziji, Perziji, Afganistanu in v Indiji.

Anglijskim podanikom v Rusiji in Rusom v Angliji bo dovoljeno, da se vrnejo domov, ako želijo. Obe strani se obvezujeta, da ne ustanove nobene vrste blokade ali kake druge vrste diskriminacije v trgovini, katerega se ne poslužujeta proti drugim tujim državam. Parniki obeh držav, nahajajoči se v angleškem oziroma ruskem pristanišču, bodo uživali iste privilegije, katerih so navadno deležni trgovski parniki.

Sporazum tudi določa, da se iz Baltijskega morja pobere vse mine, in da izvede medsebojna izmenjava mnenj z ozirom na mine, ki se nahajajo v morju. Osebe obeh držav se bodo smele gibati le v določenem teritoriju druge države. Uvedejo se telegrafične in poštne zveze, in isto tako tudi parcelna pošta.

Ta sporazum ima biti veljaven dokler se ne sklene tozadevna pogodba, toda po preteku enega leta ima Anglija kot Rusija pravico, da jo prekliche, potem ko je namen objavila šest mesecev popreje. Ako katera izmed obeh držav krši kako določbo sporazuma, je druga oproščena vseh nadaljnjih obveznosti, toda najprej mora dati priliko, da zadevo raztolmači, in da se nesporazum poravnava, ako je mogoče.

NOVI NEMIRI V INDIJI.

London, 24. jan. — Reuterjeva brzojavka iz Alahabada, Indija, poroča, da so v okraju Fizaabad izbruhli novi nemiri, in da se čete nahajajo na poti iz Lucknowa. Stevilno upornikov znaša baje 10,000 in se še vedno množi. Položaj je glasom poročila jako resen.

LJUBAVNA TRAGEDIJA.

Chicago, 24. jan. — Louis J. Jaques, sin milijonarskega sladkornega prekupevalca, je danes tekmoval s smrtjo, da reši življenje dekleta, ki ga je ljubil, in ki se je zastrupila, ker jo je zapustil. Dekle, 22letna Miss Hazel D. Rice, je umrla v njegovem naročju na poti v bolnišnico. — Kot se izjavlja Jaques, mu je dekletu telefoniralo, da naj se sestane z njo na nekem določenem vogalu. Ako ne pride, tedaj, je rekla, jo ne bo več videl žive. Ko se je približala določena ura, se je Jaques vseeno odločil, da jo gre čakati. Ko pride na določeno mesto, jo vidi, ko je omahovaje stopala proti njemu. Hitro jo je položil v avtomobil, da jo popelje v bolnišnico, toda na poti je umrla.

Prohibicijska predloga dobi dodatke.

Columbus, 24. jan. — Jutri pride pred državnim senatom na vrsto Millerjeva prohibicijska predloga, in sodi se, da se bo ob tej priliki sprejelo več popravkov, ki pa bodo samo pojasnjevalnega značaja.

James A. White, načelnik ohijske protisalonke lige, se je izjavil, da ako se bo predlog kaj popravilo, se bo to napravilo le zato, da se pojasni njen smisel, ne pa da bi se jo izpremenilo v njenem bistvu.

White trdi, da je predloga že sedaj tako sestavljena, da bi bilo nemogoče preiskovati privatna stanovanja brez sodnega ukaza, ker tega tudi ne dovoljuje Crabbov zakon, ki je bil odobren od ljudstva pri zadnjih volitvah v novembru.

Po mislih drugih oseb pa je Millerjeva prohibicijska predloga sestavljena v tako negotovem smislu, da bi se jo morda dalo tolmačiti kot da je dovoljeno preiskovanje privatnih domov brez sodnega ukaza, in zato bo k predlogi, predno se jo sprejme, najbrže dodan amandament, ki bo ovrgel vsak dvom in onemogočil, da bi se jo kdaj tolmačilo v nasprotnem smislu.

Predloga v svoji sedanji obliki ima tudi dodatek, glasom katerega bi se jo ne bi moglo dati na ljudsko glasovanje ali referendum, temveč bi postala nepreklicna postava deset dni po podpisu gubernerja Davisa. Nekateri poslanci in senatorji, ki so mnenja, da ima ljudstvo popolno pravico, da zadevo odloči pri referendumu, so nasprotni temu dodatku, in bodo delovali, da se ga odstrani.

V kolikor je znano, je gubernier Davis za predlogo v svoji sedanji obliki.

OBRAVNAVA V WILLIAMSONU SE PRICNE JUTRI.

Washington, 24. jan. — V sredo se prične v Williamsonu, W. Va., obravnava proti 24 rudarjem, ki so obtoženi umora pri vega reda v zvezi z bojem do katerega je prišlo med rudarji in detektiv Feltz privatne detektivske družbe, katere je najela premogarska družba, da pomeče štrajkujoče rudarja iz njih stanovanj. Tajnik premogarske organizacije se je danes izjavil, da bodo imeli obtoženci za seboj polno moralno in materialno podporo iste, in da se bo storilo vse, da se dokaže njih nedolžnost.

DEKLE JE POGOLTNILO URO

Zanesville, 24. jan. — Ko je 16-letna Saddle Noel iz Crooksville pomagala materi pomivati posodo, je dala svojo malo uro, katero je navadno nosila na roki, v usta, in ko je zakašljala, ji je ušla po grlu ter jo pogoltnila. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so s pomočjo X-žarkov dognali, da se ura nahaja v njenom želodcu. Tako jo so jo operirali in zdravniki pravijo, da bo okrevala. Ko so uro vzeli iz želodca, je še vedno šla.

DVA UBITA V EKSPLOZIJ.

Dayton, 24. jan. — Danes popoldne sta bili ubiti 46letna Noah Carroll in njena 17letna hči Katarina, ko je Mrs. Carroll skušala zakuriti ogenj s pomočjo gasolinskega ameriškega vojaka.

Plemenski nemiri v North Carolini.

Warrenton, N. C., 24. jan. — V tem malem mestecu sta bila sinoči linčana dva črnca. Za zločin je odgovorna četa maskiranih moških, ki so ju vzeli iz okrajne ječe, in ju usmrtili. Kmalu nato so se začele širiti divje novice o velikih spopadih med črnimi in belimi prebivalci. Toda te govorice se izkazale neutemeljenim, in danes vlada v mestecu zopet popoln mir.

Ličanje, do katerega je prišlo nekoliko po polnoči, je tvorilo vrhunec večdnevne napetosti med belim in črnim prebivalstvom, ki je imela za posledico, da je v nedeljo prišlo do spopada, tekom katerega se je tudi streljalo, in je bilo ranjenih pet belih in trije črnci. V zvezi s tem spopadom se je aretiralo 13 črncev, ki so bili priprani v okrajno ječo.

Sinoči se je navalila na ječo množica, sestojeca iz približno 150 oseb, ter s silo vzel iz ječe dva črnca, katere se je odpeljalo eno miljo izven mesta in se ju usmrtilo z brezštevilnimi strelji pušk.

Vzrok tega je bil prepis, ki je nastal med enim izmed črncev, ki je bil pozneje linčan, in pa med nekim grocerjem tega mesta, ko je črnc prišel kupit za 10c jabolka. Drugi črnc, ki je bil linčan, je bil organiziral napad na belo prebivalstvo, do katerega je prišlo v nedeljo.

Množica je ostalih enajst črncev, ki so bili v ječi, pustila pri miru.

Nočni jezdeci prepo-vedujejo prodajo tobaka.

Lexington, Ky., 24. jan. — Sinoči so skrivnostni nočni jezdec obiskali farmerje v Bath in Flemming okrajih ter jih posvarili pred prodajo tobaka, dokler se ne zvišajo cene.

Poročila iz raznih krajev pravijo, da se je farmerjem zagrozilo, da se bo požgalo njih zaloge in nastopilo proti njim z vso resnostjo, ako se ne bodo pokorili povelju.

Ceta jezdecov, ki je obiskala farmerje blizu Sherbournu v Flemming okraju, je sestojala iz 25 do 30 maskiranih moških. — Vsega skupaj je bilo obiskanih okrog 50 farmerjev, akoravno so znana imena samo peterih.

Frankfort, Ky., 24. jan. — Gubernor Morrow je izjavil, da se bo nemudoma pričelo s preiskavo, da se dožene aktivnosti nočnih jezdecov, ki grozijo farmerjem, ki bi hoteli prodati svoje tobake zaloge, dokler se ne zvišajo cene.

KOLIKO JE VREDEN POLJUB

Chicago, 24. jan. — Aurelius C. Turpin je moral danes plačati Miss Virgiji Foster \$3,500, ker jo je v eni uri 60-krat poljubil proti njeni volji. Vsak poljub ga je potemtakem veljal \$58.

MORILEC BO OBGLAVLJEN.

Koblenc, 24. jan. — Engelbert Manns, ki je nemški državljani, je obsojen na smrt na gilutini, ker je preteklega aprila umoril nekega ameriškega vojaka.

NEMCIJA SE MORA RAZOROŽITI DO 1. MAJA.

MARŠAL FOCH IN DRUGI ZAVEZNIŠKI IZVEDENCI SO BILI PRVI ZASLIŠANI NA ZAVEZNIŠKI KONFERENCI V PARIZU.

PARIZ, 24. jan. — Medzavezniška konferenca se je vršila na svoj običajni način, to se pravi: počasi. Ker je bilo razoroženje prvi predmet na dnevnem redu, se je podelilo na zaslišanje najprej vojaške izvedence, maršala Focha, maršala Wilsona, generala Nolleta, Binghamina in druge, ki so izpričevali, v koliki meri Nemčija ni izpolnila obljub, katere je podala.

Foch je povdarjal, da najhujša prelomitev obljub, ki jih je podala Nemčija, tvori dejstvo, da še do sedaj ni razpustila civilnih gard na Pruskem in na Bavarskem.

Ko je prišlo do razpravljanja, koliko več mož da ima Nemčija pod orožjem kot bi jih imela imeti, je prišlo med gen. Nolletom in gen. Binghamom do navskrižja. Popoldne se je razmotrivanje o razorožitvi Nemčije nadaljevalo, in maršalu Fochu se je naročilo, da sestavi definitivno poročilo, v koliki meri da Nemčija ni izpolnila svojih obveznosti v tem oziru.

Splošno se misli, da se bo Nemčiji dovolilo do 1. maja, da izpolni svoje obveznosti glede razorožitve, katere bi bila imela izpolniti glasom sporazuma v Spa že do 1. januarja.

Važno je to, da bo razpravljanje za pomoč Avstriji prišlo na dnevni red že jutri, medtem ko se je imelo glasom prvotnega reda razmotrivati vprašanje nemške odškodnine. Vzrok za to tiči v veliki razliki mnenja med Lloyd Georgeom in Briandom z ozirom na odškodninsko vprašanje, in se bo zadevo odložilo v upanju, da medtem pride do zblizanja mnenj.

Francozi hočejo, da se Nemčijo s 1. majem obvesti, da odškodnina, ki jo ima plačati, znaša približno štiri sto milijonov mark v zlatu.

Francija sicer ve, da Nemčija te svote ne more plačati v 30 letih, toda je mnenja, da čimveč se bo od nje zahtevalo, več se bo dobilo.

Anglija pa je mnenja, da naj se Nemčiji naznani svoto, katero je v stanu plačati, in katero bi potem tudi morala plačati, in da bi se poleg tega določilo načrt, po katerem naj bi plačevala.

Sodnija proti delavcem.

New York, 24. jan. — Oblačilna tovarna Morris Bergerja je izposlovala sodni ukaz najvišjega državnega sodišča proti uniji oblačilnih delavcev, glasom katerega se unijskim delavcem prepušča na katerikoli način škodovati podjetju, ali odvracati delavce ali kupovalce. Družba je vložila tožbo za sodno prepoved, ko so unijski delavci nastavili svoje stražnike okrog tovarne, v kateri je bil proglašen štrajk.

— Nesrečna ljubezen je v zadnjem času povzročila dva samomora v Euclidu, O., in v obeh slučajih sta žrtvi slovenska mladina. Kot je bilo pred kratkim poročano je izvršil samomor 19-letni John Zajc. Kot se je sedaj dognalo, je bil vzrok nesrečno ljubavno razmerje. Včeraj pa je sledil njegovemu vzgledu njegov 18-letni prijatelj Gustav Drugovič, stanujoč na 19708 Shawnee ave. Včeraj popoldne je na domu vzel samokres ter se podal na polje. Ko pride v bližino hiše, kjer živi Mary Pugelj, je potegnil samokres ter si končal življenje. Medtem ko leži Zajcevo truplo v svežem grobu na pokopališču v Euclidu, pa se nahaja Drugovičovo truplo v mrtvašnici Anton Grdine v Clevelandu. Fant sta skupaj pohajala v šolo in sta bila vedno velika prijatelja.

12 oseb mrtvih v eksploziji.

Memphis, Tenn., 24. jan. — V tovarni Colgar Reese Oil Co. je prišlo danes do eksplozije, v kateri se sodi da je zgubila življenje 12 oseb.

Ko je prišlo do eksplozije je imelo biti v tovarni 24 mož. Vse ga skupaj se nahaja v tovarni 12 gasolinskih in oljnih "tankov." Eksplozija je dosedaj samo še ede, tudi goreti so pričeli že tudi drugi. Pričakuje se še nadaljnjih eksplozij, akoravno si ognjegasci prizadevajo, da preprečijo razširjenje ognja.

Policija je obvestila vse prebivalce severnega dela mesta, da beže iz stanovanj, ker se pričakuje nadaljnjih eksplozij.

Eksplozija je uničila en cel blok hiš. V eni izmed hiš je bila ubita mati in pet otrok.

Eksplozijo je povzročila iskra od dleta nekega delavca, ki je popravljal gasolinski tank, v katerem se je nahajalo 15,000 galonov gasolina. O tem delavcu ni nobenega sledu, kajti eksplozija ga je raztrgala na drobne kose.

— Poročna dovoljenja so dobili včeraj sledeči slovenski pari: Jos. Pugelj, star 29 let, 1265 E. 62 St. in Mary Kolman, stara 20 let, 1401 E. 53 St.; Filip Mohorič, star 30 let, 379 E. 162 St. in Mary Jantec, stara 20 let, 850 E. 141 St.; Martin Hrovat, star 28 let, 9105 Union ave. in Ana Janežič, stara 20 let, 5325 E. 80 St. Bilo srečno!

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail ..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00.
United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastule in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 651. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, O., TOREK, (TUSDAY) JANUARY 25. 1921.

DELAVEC BREZ UNIJE.

Za brezposelnost ni odgovoren noben posamezen podjetnik oziroma tovarnar, ki je tudi žrtev sedanjega položaja. Lahko pa se trdi, da so zanj odgovorni oni delodajalci, ki se okorišajo nad sedanjim položajem ter hočejo uničiti strokovno organizirano delavstvo.

Mr. Samuel Gompers je strokoven unionist zelo konzervativnega tipa, in vendar se ga napada iz vodilnih delodajalskih krogov, kot da je najhujši boljševik. V tem se posebno odlikuje republikanska informacijska zveza, ki se "zavzema" za "neodvisnega delavca", o katerem trdi, da mu preti lakota in pomanjkanje, ako ne mara "prodati" svoje neodvisnosti strokovni uniji. Samo ob sebi je umevno, da so te krokodilske solze nad "neodvisnim delavcem" nadvse licemerske, in oni, ki prihajajo na dan s takimi hinavskimi izjavami, se tega sami najbolj zavedajo.

Morda se dobi tudi kak pošten človek, ki ni le prepričan, da so unije v stanu napraviti napake, temveč da je unionizem sploh napačna ustanova. Ampak njih tozadevno prepričanje je samo sad nevednosti. Pogledajo naj v zgodovino delavskega razvoja, pa bodo kmalu spoznali svoje napako, in priznali bodo, da se ima za vse pridobitve, ki jih uživa danes delavstvo, celo ono, ki še ni organizirano, zahvaliti v prvi vrsti svoji organizaciji.

Ravno isti gospodje, ki govorijo v slovesnem tonu o "svobodnem ameriškem delavcu", kateremu ni treba poizvedalne zaštite unije, češ ker lahko "neodvisno" od unije doseže vse, kar želi, bi takega "neodvisnega" delavca prokleli na dnu pekla, ako bi v svojem naziranju o neodvisnosti šel nekoliko dalje, in se postavil na stališče narodne neodvisnosti ali mednarodnosti.

Nekateri patrijotje nazivljejo "odprto delavnico" ameriško. Morda je res. Tudi črno suženjstvo je bilo nekoč "ameriško". Toda odprta delavnica znači položaj, pod katerim mora vsak delavec tekmovati s svojim sodelavcem, da obdrži svoje delo.

V gotovih krogih želijo delavstvo "ukrotiti", da bo zadovoljno z vsem, kar se mu da. Ampak ti krogi se najbije sami ne zavedajo kaj delajo, in koliko dolgujejo unijskemu delavstvu. Unionizem pomeni smrt za ekstremni radikalizem. Močne unije in dobre plače prinašajo mir v industrijo ter so največji sovražnik ekstremnega radikalizma.

Ako se tem gospodom posreči uničiti delavske organizacije, tedaj bodo spoznali, da so ustvarili novo nevarnost, ki je brez primere večja od prve.

Ako bo Harding nadaljeval s svojim sestavljanjem kabinetov, tedaj bo kmalu lahko pričel trgovino s pohištvo.

Harding ni nikak veleum, ampak če hoče biti uspešen, tedaj naj sledi čisto prirobnemu receptu: uniči naj vse ono, kar je napravil. Wilson izza sklepa premirja, in napravi ravno nasprotno.

Na svetu je zelo malo lepih moških, kar je najbrže vzrok, da ženska pri poljubovanju zapre oči.

DOBROTNİK.

Zgodba.—Stepan Grossmann.
Na Novega leta dan 1918. je razglasil ameriški milijonar Charles M. E. Chugge v New Yorkskih listih sledeče:

"Odločil sem se plačati mlademu proletarcu, ki dokaže, da je uslužben najmanj deset let v enem premoškemu študentskem zavodu, zlasti ako se robotu neprestano trinaest let v enem rudniku. Njegovo bradato obličje je bilo resno in suho, oči je imel še ognjevite, vendar že nekako otožne, in njegova visoka, sloka postava je bila že malo upognjena. Kot mladenič je zložil pesmi nekemu mlademu dekletu v čast in te je priložil svoji prošnji, da si o lepoti pesmi iz svoje viharne mladosti ni imel nobenega pojma. Sploh pa pisma ni pisal resno; sestavil ga je bolj za šalo; odposlal ga je, ali resitve ni pričakoval. In ko so ga nekega jutra poklicali v urad družbe, da mu naznajo, da je on, Franjo Rooth, tisti srečni človek, ki se bo s Ch. M. E. Chugge pomočjo podal na tri letno potovanje, v prvih trenutkih niti srečen ni bil. Slišal je besede, ki jih še ni občutil.

Pogoji za prošilco so:

1. Najmanj deset let mora biti rudar.
2. Mora biti rudar pokazati naravno inteligenco, svež dar opazovanja, in živ temperament.
3. Zavezati se mora, da bo po potovanju, še najmanj deset let delal v istem rudokopu.

Protekcija je izključena. Izbralo bo prošilca šest neodvisnih moških, ki jih ne bom določil jaz, ampak najboljši spoštovani pisatelji Amerike.

Za stroške potovanja izdam 30.000 funtov šterlingov. Potovanje se torej lahko vrši v največjem razkošju. Prošilca pa hočem spoznati šele po njegovem potovanju.—Charles M. E. Chugge.

Vse, se je završilo pravilno in brez protekcije. Od približno

6000 prošelj ki so došli, jih je komisija izbrala 240 kot posebno vpoštevanja vredne in potlej je odločila srečka. Tako je bilo to završeno nestrankarsko 32 letni rudar Francis Rooth iz New Orleansa je imel srečo, da so njegovo prošnjo izrekli iz žare.

Rooth je bil samec. Izgledal pa je že kot štirideset let star, ker delo vedno pušča svoje sledove, zlasti ako se robotu neprestano trinaest let v enem rudniku. Njegovo bradato obličje je bilo resno in suho, oči je imel še ognjevite, vendar že nekako otožne, in njegova visoka, sloka postava je bila že malo upognjena. Kot mladenič je zložil pesmi nekemu mlademu dekletu v čast in te je priložil svoji prošnji, da si o lepoti pesmi iz svoje viharne mladosti ni imel nobenega pojma. Sploh pa pisma ni pisal resno; sestavil ga je bolj za šalo; odposlal ga je, ali resitve ni pričakoval. In ko so ga nekega jutra poklicali v urad družbe, da mu naznajo, da je on, Franjo Rooth, tisti srečni človek, ki se bo s Ch. M. E. Chugge pomočjo podal na tri letno potovanje, v prvih trenutkih niti srečen ni bil. Slišal je besede, ki jih še ni občutil.

"Vi se niti ne smejete?" ga je vprašal uradnik.—"O, da," je odvrnil Francis in se je trudil gledati prijazno.

Prečitali so mu vse pogoje. Te mora podpisati. "Le en pogoj je važen"; je rekel uradnik, "vi se morate namreč zavezati, da vstopite po poteku potovanja za dobo desetih let zopet v našo službo. Gospod Charles M. E. Chugge vam vaše eksistence noče vzeti in zato zahteva, da mu—sicer tega ne bo niti treba—daste pravico, vas v slučaju potrebe z našo tovarniško stražo, z našimi pinkertoni zopet privede v rov. To bo seveda le formalnost, ki tako nikdar ne nastopijo. Toda pri pogodbi se mora misliti na vse!"

Francis Rooth je podpisal.

Eno leto je živel v New Yorku, učil se je francoski, nemški, laški, učil se je odlično oblačiti, imenitno jesti in z damami občevati. Poučevali so ga klavir, ki ga je doslej sicer že znal vživati, ne pa še igrati. Hodil je v največja gledališča, v opero; učil se je jadrali, veslati in plavati. Celoto leto je živel v hišici ob obali, mlad slikar, ki mu je razlagal lepoto morja, čudovitosti večernega solnca, krasote zime, mu je bil drug. Z nečakino tega slikarja je ostajal cele dneve zunaj na morju v mali jadrnici, in tako se je priučil še poslednjim podrobnostim olike: upoštevanju ljubezni. 14. oktobra 1920 je vstopil Francis Rooth na veliki angleški parnik "Viktoria" in mladi slikar ga je spremljal kot tajnik. Na ladji je potnika okoli sveta pričakoval poslanec Mr. Charles M. E. Chuggeja in tu je izročil čekovno knjigo, ki naj jo razen študentske—porabi v velikih svetovnih mestih od Tokija do Stockholma. Za vsako mesto mu je bilo dovoljeno 1000 pfuntov, toda le pod pogojem, da jih porabi, t. j. v vsakem mestu gotovo izda.

Nemogoče je popisati, kako je Francis Rooth ta tri leta užival. Čudovi svet Japonske, pravečna krasota indijskih gozdov, eleganca Riviere, solčni in zvezdnati soj morskih voženj, prijateljstvo s slikarjem, hrepenenja polno dopisovanje z nečakino, pariška razkošnost, lepota severnih pokrajin, noč v puščavi, noč pod žoltn nebom, dalje potovanje po transibirski železnici skozi pustino in puščavo, naenkrat v Moskvi, pred krasoto Kremlja, polniti mesec na beneškem lиду, v solcu ležeč skoro nag na bregu poleg najlepših krasotic Evrope; v Rimu je padel pred Michelangelom na kolena, v Nizzi je doživel najneumnejši pust sveta, nato je bil naenkrat v Mali Aziji, na opuščeni in zamrzli mestih, ki so tolika in sveta. Od dne do dne je bil mlajši. Njegov prijatelj slikar, je imel polno pisem na najprijaznejše ljudi sveta. Francis je spoznaval najboljšie pisatelje sveta; da še več: mimate velike vse dežela, ki stoje višje kot slava; najvišje neje značaje, najbolj zapeljive žene, vendar ostal je miren; videl je pa tudi prebivališča revščine, teme, praznote, umazanosti. Ali vsemu je jadrno uhaal, svoj najsrcenejši dan je doživel na Javi. Pa o tem že še enkrat drugič.

Ko se je 14. oktobra 1923 zopet izkrcal v New Yorku, je me-

nil, da sanja eno noč...

Hotel se je Mr. Charlesu M. E. Chuggeju zahvaliti, toda prijatelj slikar mu je rekel: "Počakaj, on sam ti pošlje povabilo."

18. oktobra je bil zopet v New Orleansu. Ko je vstopil v svoje staro bivališče se je prestrašil oz kosti, teme in tesnobe. Vendar je brez besedi izpraznil svoje kovčke in je opravil svoje stanovanje z vsemi stvarmi, ki jih je pridobil na potovanju: s perzijskimi preprogami, z ogrskimi čipkami, z japonskimi lesorezi, s kitajskim porcelanom, s francosko sviljo, z angleškimi samovari za čaj, s turškimi pripravami za kačenje, z brazilskimi zbirkami metuljev, z nagačenimi pticami-pevkami iz Indije in z nastotine drugimi svetlečimi se zakladi.

20. oktobra je dobil povelje, da naj 22. zopet nastopi v rudniku, VII. rov, tretja etaža, svojo službo. Naglo se je spomnil pogodbe, misli je na pinkertone, ki bi ga sicer odvedli, in je šel...

22. oktobra je sedel zopet globoko doli v rovu, skoro napolnag, sjasatih prsi, vse poten, popolnoma sam, le svetiljko je imel poleg sebe in—enajst ur je moral tu ostati! Slišal je padanje kapljic v mokrem, črnem kamenju, poslušal je trkanje tovaršev iz daljave, s črno pestjo je je del svoj kruh. Sredi temne samote rova je gledal naenkrat ocean v jutranji zarji, videl je neskončno, modrikasto se svetlikačo obzorje, videl snega polne pokrajine Norveške, pust v Nizzi in slišal je glasove pariškega orkestra.

Kopal je in kopal. In enajst ur je prišlo.

Tudi po delu je ostal Francis Rooth popolnoma sam. Ni imel veslja do govorjenja, in smatrali so to za nesramno prevzetnost. Govoril ni z nikomur.

Tretjega dne sa ga pa naenkrat poklicali z rova. Mister Ch. M. E. Chugge ga je pričakoval v sprejemni sobi ravnateljstva. Ali naj se preobleče?—Ne.—Tém bolje! Mr. Ch. M. E. Chugge ga hoče tako in tako sprejeti v obleki rudarja. Le mal spomin na svojega dobrotnika je hotel Francis Rooth prinesiti iz stanovanja. Zgodilo se je to v minuti.

Francis Rooth je videl v sprejemnici rudniškega ravnateljstva svojega dobrotnika M. E. Chuggeja prvič. Bil je to ošaben, blede in okrogel mož, in ležal je udobno v mehko posteljan naslanjaču. Gobasto obličje se je zdelo zaspano. Ploska roba je slabotno pozdravila.

"Usedite se, mister Rooth, in

pripovedujte mi, kako se počutite!"

"Hvala, raje stojim. Zelite si morda natančnejšega opisa ali le v velikih potezah? Ali naj pričnem z vkrcanjem?"

Gobasto obličje se je ošabno smehljalo: "Ne tako, ne, ne! Pripovedujte nam, kako se počutite sedaj!"

Francisu Roothu se je že na potu domov zdelo, da milijardeto doživljajih na svetovnem potovanju ne bo izpraševal. In zato si je spravil mal spominček v žep. Vendar radi opreznosti vprašal še enkrat.

"Ali naj pripovedujem o Indiji... o nočeh, prebitih na Norveškem... o naših lovih na tigre po Bengaliji?"

Bledo, debelo obličje se je smehljalo še bolj leno in mesnata roba je pokazala z debelim kazalcem proti zemlji: "Tega ne, naj spoštovanejši, ne tega... Kako se sedaj—po potovanju—počutite—tu spodaj, v rovu, kjer boste živeli prihodnjih deset let."

Nastala je tišina v sprejemnici.

Francis Rooth pa je segel v žep, kjer je imel spomin, bliskovito je potegnil iz žepa revolverja in s tremi karasnimi strelji je ustrelil svojega dobrotnika Mr. Ch. M. E. Chuggeja. Z enim ga je zadela v sence, z dvema v trebuh...

In ko je pripovedoval poročnikom o New Orleansu o potovanju in o svojem pogovoru z dobrotnikom, so ga ti soglasno prostili.

Posl. C. K.

—Clevelandski stavbeni kotlarniki so imeli včeraj sejo, kateri so sklenili, da se morajo plače stabinskih delavcem znižati. Ker so stavbinski delavci precej dobro organizirani, se bodo tej odločitvi brezdvomno postavili po robu.

KUPITE DELNECE SLOV. DOMA V COLLINWOOD.

List Enakopravnost je pričel izdati iz potrebe. Tako je tudi potekalo, da se ga povsod do cilja ne, in neomejene podlage v splošno. Da se to uresniči, je velike važnosti to, da se vsak izmed čitateljev potrdi pridobiti čimveč novih členov—naročnikov. List je izšel že mnogo za vas, da za vas, čitate te vrstice. Koliko ste pa v list?

Razkrinkani Habsburzani

SPISALA GROFICA LARISCH.

"Z Jurijem odpotujeva v Italijo jutri zjutraj s prvim vlakom."

"Ne hitite tako zelo; počakajte malo... To je videti, kakor da hočete pobegniti." Andrassy je žalostno zmajal z glavo, ko je izpregovoril zadnje besede.

"Ne, grof, nočem pobegniti. Že dalj časa sva nameravala iti na Riviero. Spomlad pa se vrnem zopet na Dunaj, kajti nimam strahu pred nikomur."

"Grofica Marija," je odvrnil stari moj prijatelj.—"Rad bi, da bi nam tega razgovora ne bilo treba. In zagotavljam vas, ako bi kdaj potrebovali prijatelja, v meni ga vedno imate." Očetovsko me je poljubil, jaz pa sem se mu vrgla v naročje in sem se bridko zjokala.

"Z Bogom, draga," so bile poslednje njegove besede do mene.

Bilo je končno slovo, kajti grofa Julija Andrassyja nisem nikdar več videla.

Pozno je že bilo, ko sem si ogrnila Jenyn plašč in pokrila kožuhovino čepico z gostim pajčolanom. Vzela sem skrivnostno skrinjico pod pazduho in zbrala ves svoj pogum, kajti bila sem strahovito nervozna. Jenyn je pripeljala izvoščeka do vhoda za služabnike, in ker ravno ni bilo nikogar v bližini, sem sklenila, da brez odlašanja pohitim po stopnicah navzdol.

Noč je bila prav mrzla in meglena, vendar sem bila vesela tega, ker mi je bilo tako lažje iti neopaženo na sestanek. Naročila sem izvoščeku, da se ustavi na Svarcenbergovem trgu šte. 5 ter me potem počaka pri lekarni na vogalu Ringa. Kolena so se mi šibila, ko sem stopila iz kočije, in krčevito sem oprljela dragoceno

skrinjico. Šla sem čez most, kjer sem na desni našla z drevesi obrobjeno promenado, kamor me je Rudolfovo zastopnik povabil priti.

Temoten kraj je bil to in docela zapuščen ob tej nočni uri. Visoka svetilnica je razlivala vodene žarke po megli, vendar sem se čutila blizu svetlobe bolj varno in sem čakala uprav neskočno dolgo, kakor se mi je dozdevalo. Zda pa sem začula kratke krepke stopinje ter uzrla nekega človeka prihajati proti kraju, kjer sem stala. Imel je štajerski plašč in na glavi klobuk. Kakor bi trenil, se me je polastil velik strah, in skušala sem iti mimo njega.

Neznanec me je pogledal in se narahlo odkril. "Grofica Larischeva," je vprašal mirno.

"Kaj bi radi?" sem zajecjala in še vedno hitela dalje.

Oseba, ki me je nagovorila, je stopila korak naprej in zašepetala: "Rudolf."

Na mestu sem obstala. "Ali ste prejeli moje pismo?" je vprašal neznanec.

"Da, prejela sem neko pismo. Pa to ni vse."

"O... razumem. R. I. U. O."

Takoj sem pokazala skrinjico ter jo ponudila neznanecu, ki je pa ni vzel.

"Rad bi spregovoril dve, tri besede z vami, grofica Larischeva," je rekel neznanec. "Vrta ženska ste, po mojih mislih, da ste prišli semkaj—vendar tukaj pri luči se ne smeva razgovarjati. In šel je počasi naprej, jaz pa z njim. Sedaj me ni bilo več strah pred njim, kajti tihi neznančev glas je bil tako prijeten in njegovo vedenje tako dostojanstveno, da sem spoznala, da ni bil navadno oseba.

"Hvala vam, ker ste prišli," je nadaljeval, "prav je, da se izpolni poslednja želja."

"Ali," sem rekla, "družega nisem mogla storiti. Obljubila sem dati skrinjico osebi, ki bi mogla dokazati pravico, da jo zahteva."

"Ali ste kdaj govorili o tej zaupani reči?"

"Nikdar—nikdar!"

Neznanec je bil videti jako pomirjen spričo mojih besedi.

"Ali vam je 'on' omenil, na kaj se fanaša ta skrivnost?"

"Ne, nič ne vem o tem."

"Pa dobro; bolje je, da je tako, sicer bi bilo vaše življenje v nevarnosti."

"Prosim—prosim, vzemite skrinjico," sem mu segla v besedo, ker bi že rada odšla od tod.

Dve roki sta se prikazali izpod neznančevega plašča in vzeli skrinjico; nikdar ne pozabim, kako močni ste bili videli. Na mazincu se je svetil velik dijamant, in ko sem se dotaknila teh čudovitih rok, sem bila iznenada povsem mirna, saj sem vedela, da sem izročila skrinjico pravi osebi.

"Grofica Marija," je rekel neznanec, "rad bi kaj storil za vas. Rudolf je jako sramotno ravnal z vami. Vse mi je znano, in smatram, da je bilo padlo od njega, da vas je zapletel v svoje zadeve."

Hvaležno sem ga pogledala.

"Gotovo nimate pojma, kdo da sem, grofica, kaj ne?"

"Gotovo ne," sem odvrnila.

Vzel je klobuk z glave ter mi pogledal v obraz, jaz pa sem vsa zavzeta stopila nazaj.

"Cesarska visokost!" sem vzdiknila. Neznanec je bil nadvojvoda Ivan Toskanski.

V družbi sem se le slučajno sešla z nadvojvodo, vendar sem v hipu spoznala njegove izredne oči in zanimivi obraz, in spomnila sem se tesnega prijateljstva, ki je obstajalo med njim in med prestolonaslednikom. Čula sem bila tudi, da je bil nadvojvoda v slabih odnosih s cesarjem in da je bilo verjetno, da bo moral v nedoglednem času zapustiti Avstrijo.

"Ne bojte se grofica," je pripomnil nadvojvoda činično in žalostno, "nisem nevaren." Zatem pa me je vprašal, kako dolgo sem imela skrinjico.

"Kakih štirinajst dni," sem odvrnila.

"Ali ste jo poskusili odpreti po žaloigri?"

"Ne—docela nedotaknjena je."

"Pa dobro, bal sem se, da vas ne bi obšla izkušnja izročiti jo cesarici. Šele danes zjutraj sem videl, kje stanujete."

Povedala sem mu vse o obisku grofa Andrassyja.

"O, ali je poslala tistega starega 'pižmarja' vam?" Zasmejala se je pri teh besedah, nato pa je resnejše: "Vseeno pa bi radi sebe boljše storili, če bi ročili to skrinjico grofu, kajti zagotavljam vas, v slučaju bi bili povišani v vojvodino, namesto da bi bili dvor pripovedani. Pa nič to, vse se je obrnilo najboljše; takega človeka kot Rudolf ne bi mogli resiti pa ste moje življenje."

Zjokala sem; vse je bilo tako čudno in skrivnostno. Nadvojvoda me je prijel za roko.

"Ne obžalujte Rudolfa," je rekel; "ako bi bil našel te papirje, bi bilo vse še neskočno hujše. Prestolonaslednik se je sam usmrtil, toda ako bi cesar del vse, bi bila njegova dolžnost, postaviti ga pred jaško sodišče in dati ga na smrt kot veleizdajalca."

"O, moj Bog!" sem zjokala. "Kaj pa je zakrivil Ali je mislil na ograženo?"

Nadvojvoda me je trdilo, pokimal, jaz pa sem iznenada spomnila starih besedi, ko mi je pred dolga časa povedal, da je bil Rudolf v rokah prostozidcev; vendar Elizabeta ni imela posebnega vzroka, da zoper to, da je vedno koketirala s socialistično stranko.

"Menite, da so se Rudolfovi načrti ponesrečili?"

sem vprašala, "in da je dobil taka obvestila, ko je bil v Ameringu?... Nedesa se je bal," sem nadaljevala.

"Kajti poleg tega, da mi je izročil skrinjico, sem čula, da je pred nekaj tedni poslal večino svojih prijateljev Szoggenzi-Marischu."

Nadvojvoda je molčal. "Morda," je odgovoril, "gibaje. Ali pa razumete, kaj je moral strah pred kritjem pomeniti za Rudolfa, čegar živčevje je bilo podkopano s trupom in konjakom? Samo strah bi mogel dovesti do samomora. Škoda, da je bil tako..."

STE LI STORILI SVOJO DOLŽNOST?

Ali ste pomagali vaši trpečji družini v starem kraju? Ako ste ji, tedaj jo ne pozabite v bodoče.

NE POZABITE

da niste bili pri nas še nikdar prevarani. Naša postrežba je bila vedno najboljša. Pošiljajte ves denar vedno le preko nas. Nikdar vam ne bo žal, kajti naše cene so najnižje in izplačamo denar v starem kraju v najkrajšem času, kar vam lahko z lastnorocnimi podpisni prejemnikov dokažemo.

SPREJEMAMO TUDI DENARNE VLOŽKE PO 4% OBRESETI.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodskih črt. Našim potnikom preskrbimo potne listine in vse potrebno za potovanje, in sicer BREZPLAČNO.

Dobimo vam družino iz starega kraja v najkrajšem času in opravljamo vse javna notarske posle.

Kadarkoli kaj potrebujete, pridite osebno, ali pišite na:

NEMETH STATE BANK

IVAN NEMETH, Predsednik.

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave.,
NEW YORK CITY, N. Y.

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril svojo odvetniško pisarno ter bom uradnoval po dnevi 1039 GUARDIAN BLDG. in zvečer od 6:30 do 8. ure na domu, 6121 St. Clair Ave. Izvršujem vsa v odvetniško stroko spadajoča dela. Kadar rabite zanesljivega svetovaleca v sodnih ali drugih stvareh, se obrnite zaupno na našega slovenskega rojaka, ki bo točno in vestno izvršil vašo naročila.
PHONE — CENTRAL 710 MAIN 2327

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpmore svojim bolečim mišicam, ki so se mu pretegnile pri težkem dnevnem delu.

Farmer ga uporablja in noče biti brez njega. Pain-Expeller zavzema častno mesto v vsaki farmarski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarniški delavec uporablja Pain-Expeller, če napadejo njegovo moč in en energijo revmatične bolezni, lumbago, nevralgijo in druge neprijetne v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje Pain-Expeller pri revmatičnih boleznih, holecinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odvzamejo vso energijo.

Gospodinja uporablja Pain-Expeller, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbodiljave drugih žuželk in kjer koli je potreba dobrega linimenta.

Vsakdo uporablja PAIN-EXPELLER.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308. Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. polodne.

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

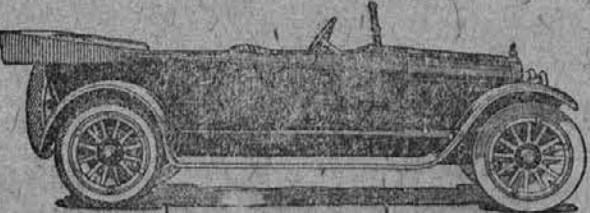
OGLEJTE SI RAZSTAVO AVTOMOBILOV.

OGLEJTE SI MONROE AVTOMOBIL

na Clevelandski razstavi avtomobilov, ki traja od 22 do 29. JANUARJA

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE NA LASTNE OČI

2122 EUCLID AVENUE.

MONROE

NADKRILJUJE VSE DRUGE AVTOMOBILE

Dobite ga nemudoma.

Ako želite tudi na odplačila

STANDARD EIGHT METZ SIX

AMERICAN SIX MONROE FOUR.

B. GODEC

PRODAJALEC

6303 GLAS AVENUE.

ROSEDALE 5300

PRINCETON 1168-K

CENTRAL 4109

THE AMERICAN SIX SALES CO.

2122 EUCLID AVENUE

POLOM

(Dalje)

Gospa Delaherche in Gilberta, sedeči pod enim tistih velikih brestov, nista mogli več navijati obvez v zadoščajoči množini. — Bourroche, ki je šel mimo, obraz razjarjen, predpasnik že okrvavljen, je vrgel Delaherche-u zavoj platna in kričnil:

"Nate! Delajte vendar kaj, ne stojte križemrok!"

Toda tovarnar je ugovoril: "Olprostitute, ozreti se moram po novicah. Človek niti več ne ve, če je še živ."

Nato se je z usti dotaknil ženinih las.

"Uboga Gilberta! Če pomislim, da nam ena sama granata lahko zapali vse... To je strašno."

Ona je bila blede silno; dvignila je glavo in se z grozo ozrla naokoli. Nato se ji je nehote vrnil na ustnice njen nezmisljivi smehljaj:

"Ah da, strašno je gledati vse te ljudi, kako jih režejo... Čudno, da morem ostati tu, ne da omedlim..."

Gospa Delaherche je videla sina, ko je poljubil svoji ženi lase. Iztegnila je roko, kakor da ga hoče odriniti, kajti spomnila se je enega drugega moža, ki je pred teklo noč poljubljal te lase. Toda njene stare roke so drhte, in zamrznile je:

"Kakšno trpljenje, o moj Bog! Človek pozablja svoje lastne križe in težave."

Delaherche je odšel, rekoč, da se takoj vrne z gotovimi novicami. Od ulice Maqua dalje ga je presenečalo veliko število vojakov, vsi prašni in blatni. Sicer pa od njih vzlel najnujnejšo povpraševanju ni mogel izvedeti natančnih podrobnosti; nekateri so o. l. govarjali s topim obrazom, da ne vedo ničesar, drugi pa so pripovedovali na dolgo in na široko, s takšnim besom na lici in s takšnim preoblim besed, da so bili podobni norcem. Mehansko se je obrnil zopet proti podprefekturi, misleč, da se tamkaj stakajo vsi potoki novic. Ko je šel preko Gimnazijskega trga, sta prigrmela v galopu dva topa, ožividno edina, ki sta preostala od svoje baterije; zvrnila sta se po cestnem hodniku. V glavni ulici je zapazil, da se mesto polni s prvimi begunci. Troje huzarjev brez konj je sedelo pod nekim vrati in si delilo kluh; dva druga sta počasi vodila konje za vajeti, ne vede, v kateri hlev naj jih postavita; častniki so vsi poraženi begali okrog in gledali, kakor da ne vedo ničesar. Na Turenne-ovem trgu mu je svetoval neki podporočnik, naj ne gubi časa, kajti granate so padale tod pogostje; drobec je bil pravkar razbil ograjo, ki je obdajala kip velikega vojskovodje, premagalca palatinske. In zares, ko je naglo hitel po Podprefekturski cesti, je videl dvoje granat, ki sta se s strašnim treskom razleteli na mostu čez Meuso.

Obstal je pred vratarjevo ložo ter iskal pretežve, da bi nagovoril in izprašal kakage adjutanta; tam ga je poklical mladosten glas:

"Gospod Delaherche!... Brž stopite notri, zunaj ni dobro stati."

Bila je Roza, njegova delavka, ki prej ni mislil nanjo. Z njeno pomočjo so se mu morala odpreti vsa vrata.

Stopil je v izbo ter sedel na ponudeni mu stol.

"Mislite si, mama leži; zbolela je od vsega tega. Zdaj, vidite, sem samo jaz doma: oče je narodni gardist na trdnjavi... Cesar je hotel pravkar zopet pokazati, da je hraber; šel je spet iz hiše in prišel do konca ulice, do mostu. Ena granata je padla celo tik predenj ter ubila enemu izmed njegovih jahačev konja. A nato se je vrnil... Kaj ne, kaj pa hoče drugega?"

"Torej, vi veste, kako je z nami... Kaj pa pravijo ti gospodje?"

Pogledala ga je z osuplim očesom. Ohranila je bila svojo veselost, s svojimi finimi lasmi in jasnimi otroškimi očmi, živahno gibajoča se sredi teh strahot, ne da bi jih bogve kolika razumela.

"Ne, ničesar ne vem... Opoldne sem nesla neko pismo za maršala Mac Mahona gor. Cesar je bil pri njem... Celu uro sta ostala zaprta skupaj, maršal v svoji postelji, cesar sedeč ob kaminu na stolu... To vem, ker sem jih videla, ko so odprli vrata."

"A kaj sta se menila?"

Zopet ga je pogledala; nehote se je morala zasmejati.

"Ne vem. Kako bi tudi vedela? Ziv lrtst ne ve, kaj sta govorila."

To je bilo res, in on je zamahnil, kakor da se hoče opravičiti za svoje neumno vprašanje. — Vendar pa mu misel na ta odločilni, usodni razgovor ni dala miru. Kako zanimiv je moral biti! Kakšne reči sta pač sklenila?

"Zdaj," je nadaljevala Roza, "se je vrnil cesar v svojo sobo, kjer se razgovarja z dvema generaloma ki sta pravkar dospela..."

Prekinila se je in se ozrla na stopnice.

"Poglejte! Tam je eden teh dveh generalov... In tam je drugi."

Naglo je stopil ven ter spoznal generala Douay-a in Ducrota, njiju konji so čakali zunaj. Videl je, kako sta vzel na sedlo in zdirjala. Po opuščenju Ily-ske planote sta bila prihitela vsakateri zase poročat cesarju, da je bitka izgubljena. Podala sta natančne podatke o položaju, armada in sedaj sta bila obkoljena od vseh strani, strašna nesreča je bila pred vrati.

V svoji sobi je hodil cesar nekaj minut z omahujočimi koraki bolnika semintja. Navzoč je bil le še en adjutant, ki je nemo stal ob vratih. Napoleon III. pa je stopal venomer semintja, od kaminu do okna, s svojim preperelim obrazom, krivečim se zdaj v nervoznem drgetanju. Zdelo se je, da se krivi njegov hrbet še bolj, kakor da bi se rušilo nanj svetovje, dočim je zrl iz njegovih mrtvih, s težkimi trepalnicami zavešenih oči odrekanje fatalista, ki je igral in izgubil svojo poslednjo igro proti usodi. Kadarkoli pa se je vrnil k napol odprtemu oknu, ga je ustavil hipen trpet.

V enem teh kratkih premorov je trepetaje zamahnil z roko in zamrmral:

"O, ti topovi, ti topovi, ki se slišijo že od jutra!"

Zares je prihajalo besnenje baterij na Marfeji in v Fresnois z nenavadno silo do njegovih ušes. Bilo je kakor bobnenje groma, od katerega so se tresla okna in celo zidovje, trdovraten, neprestan in zopern ropot. Misli ti je moral, da je boj odslej brezupen in da postaja vsak odpor zločin. Cemu dodajati mrtvim, ki pokrivajo polja, še več prelite krvi, zdrobljenih udov, odtrganih glav in vedno novih ubitih? Cemu še to mesarjenje, zdaj, ko so premagani? Dovolj grozote in gorja že kriči proti soncu!

In ko se je cesar zopet vrnil pred okno, je iznova jel trepetati, in spet je dvignil roke.

"Ah ti topovi, ti topovi, ki ne odnehajo!"

Morda se je dvigala v njem strašna misel na njegovo odgovornost in so se mu prikazovale krvava mrtva trupla, ki jih je njegova krivda tam zunaj raztrosila na tisoče. Morda je bila le ganjenost sočutnega sanjača, dobrodušnega moža, ki so mu človekoljubne misli rojile po glavi. Kljub temu strašnemu udarcu usode, ki je strl njegovo srce, ter jo odnesel kakor slamo bilko, je našel še solz za druge, preplašen nad klanjem, brez haka trajajočim, čuteč se brez moči, da bi ga prenašal še dalje. — Zdaj mu je ta zločinski ogenj to-

pov trgal prsi in podvajal njegovo trpljenje.

"O, ti topovi! Naj umolknejo! Naj umolknejo takoj!"

"O, ti topovi! Naj umolknejo! Naj umolknejo takoj!"

In v tem cesarju, ki ni več imel prestola, ker je bil poveril svojo oblast cesarici-vladarici, v tem vrhovnem poveljniku, ki ni več mogel ukazovati, odkar je bil izročil poveljstvo maršalu Bazaine-u, se je budila njegova oblast in nepremagljiva želja, biti gospodar — še enkrat, poslednjikrat. Od Chalonsa dalje je stal ob strani, ni dal več nobenega povelja, in se ni branil biti brezkoristna in napotna reč, nadležen tovor, ki ga vlačijo čete med svojo priljago. Cesar se je vzbudil v njem le za uro poraza, prvo, edino povelje, ki ga je imel še dati v grozopolnem usmiljenju svojega srca, je bilo, da naj razobesijo na trdnjavi belo zastavo ter zahtevajo premirje.

"Oo, ti topovi, ti topovi!... Vzemite rjuho, namiznik, karkoli! Tecite brž, recite brž, recite, da naj dabo topovom utihniti!"

Adjutant je hitel ven in cesar je nadaljeval svojo hojo od kaminu do okna, dočim so baterije neprestano grmele in stresale vso hišo.

Spodaj je Delaherche še vedno govoril z Rozo, ko je pritekel službojoči seržant.

"Gospodična, ničesar ni več najti, nobene dedke ne dobim... Ali imate morda vi kaj platna, kos belega platna?"

"Ali hočete servijeto?"

"Ne, tista je premajhna... Morda pol rjuhe?"

Ze je Roza vstrelila stekla k omari.

"Nobene prerezane rjuhe nimam... Velik kos belega platna? Ne, ničesar ne vidim, kar bi bilo za vas... An da, tukaj: ali hočete namiznik?"

"Namiznik? Izvrstno, ta bo poraben."

In odhajaje je dodal:

"To bo za belo zastavo, ki jo razobesimo na trdnjavi, da zahtevamo mir... Hvala lepa, gospodična."

Delaherche je nehote poskožil od veselja.

Torej bodo vendar enkrat mirovali! Nato se mu je zazdelo to veselje nedoljubno, in potlačil ga je. A vendar mu je bilo srce lažje; in videl je polkovnika in stotnika, ki sta v spremstvu seržanta stopila iz podprefektore. Polkovnik je nosil zviti namiznik pod pazduho. Obšla ga je misel, da bi šel za njma; pustil je Rozo, ki je bila vsa ponosna, da je ona dala ta prt. V tem trenutku je ura udarila dve. Pred mestno hišo je bušil vanj cel val razburjenih vojakov, ki so prihajali iz Cassinskega predmestja. Izgubil je polkovnika izpred oči ter se odrekel utešenju svoje radovednosti, da bi videl razobešenje be- le zastave. Saj ga gotovo ne bi pustili v stol; na drugi strani pa, ko je slišal govoriti, da pada jo granate za gimnazijo, ga je popadel nemir: morda je dosegel ogenj tudi njegovo tovarno, odkar ga ni doma. V svoji brezpokojni vročici je stekel pogledat, ves zadovoljen nad takšno naglico. Toda skupine ljudi so zapirale ulice, in zapreke so se dvigale ob vsakem križempotju. Šele v ulici Maqua se je potolažil in si oddahnil, ko je videl ponosno pročelje svoje nepoškodovane hiše brez oblaka dima in brez iskrice plamena. Vstopil je ter od daleč zaklical materi in ženi:

"Vse gre dobro! Belo zastavo bodo razobesili in streljanje bo ponehalo."

Nato je umolknil, kajti pogled na lazaret je bil v resnici strašen.

(Konec prihodnjice.)

Poleg našega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ostavimo lista.

ALI STE ČITALI

številne zahvale onih, kateri so ozdravili pri meni skozi kiropraktično metodo zdravljenja? Pomislite, da so bili to oni nesrečniki, kateri so iskali pomoči leta in leta, a jo niso našli! Vaše trpljenje se istotako lahko spremeni v veselje in hvaležni mi boste. Zgledite se preje ko bo prepozno.

ALBERT IVNIK, D. C.

SLOVENSKI DOKTOR KIROPRAKTIKE.

6408 St. Clair Ave.

URADNE URE: 10 do 12 dop.; 2 do 4 pop.; in od 6 do 8 zvečer.

Manica Komanova:

Vseh mrtvih dan.

(Konec.)

Srečna si in srečni ste vsi, ki počivate ž njo. Končana je našega življenja trnjava pot in dočim divja po zemlji najhujši vihar, gospodujeta obup in beda, teko v potokih solze in kri, kraljuje v vaših gomilah resnično blažen mir. Prosti ste, večno prosti vseh bolevi in gorja, a mi drgetamo v strahu in trepetu in naši plahi pogledi bulijo v skrivni grozi v temno, negotovo bodočnost...

Kako globokega in veličastnega pomena je cvetje, ki krasi vaše tihe domove! Lep je cvet, ki ga polagamo v zibelko novorojenčku, želeč mu jasnih, solčnih dni; lep je cvet, ki ga srečna nevesta vpleta v svoj poročni venec, a le malo časa je treba, cvet se osuje in prikaže se ostro trnje. Cvetovi pa, ki dišijo vaše gomile, ne varajo, oni so simbol zmage nad vsem grenkim in hudim...

Pred oči nam danes posebno živo stopajo tudi naši junaki, naši očelje možje, bratje in sinovi, ki so daleč od nas, na prostrani bojni poljani, zadeti od sovražnega orožja, preminuli častne smrti.

Kje so njih grobovi, kdo ve zanje!...

Vseh mrtvih dan je danes, a ni roke, ki bi vrgla vsaj eno rožico na rušo, pod katero počivajo trpin.

Oni, ki so vredni, da jih venčamo s kraljevo krono, oni ki zaslužijo, da jim nasujemo najkrajših rož, ki jih je kdaj rodila zemlja, počivajo daleč od nas, o-

samljeni, pozabljeni...

Pozabljeni? Ne, nikdar!

Naj se nahajajo njihovi grobovi na prostrani poljani, v temnem gozdu ali pod divjimi skalami, nad vsemi se razprostira dobrotno nebo, ki bo z mrzlimi snežinkami poljubljalo njihove gomile ter jih ozalšalo mesto belih krizantem... A tudi rudeče rože, rože nesmrtnice cveto zanje, najlepše, kar jih premore svet. Cvet teh rož je nevenljiv. To so naše misli, ki se slednji dan, posebno pa danes v brezmejni ljubezni in največjem spoštovanju družijo z vsemi, ki so na ukaz domovine, v blagor nas ostalih žrtvovali svoje mlade, upalno življenje...

Daleč so njih grobovi, a vendar se danes vsi vračajo k nam in naše duše se družijo z njimi. Mati se shaja s sinom, žena z možem, otroci z očetom, in napolnjeni s tajinstveno tolažbo uvidevamo vsi, da naše dejanje in nehanje stremi za njimi in našega življenja pot nas dovede k njim, prej ali slej...

KAMDEN KAVA je zmešana, da obdrži splošno KVALITETO in ne ceno.

Se nikdar ne prodaja na debelo.

THE KAMDEN CO. PACKERS & ROASTERS

Cleveland, Ohio.

POZOR!

FANTJE!

VABILO NA

PLESNO VESELICO

— katero prirede —

DEKLETA

PEVSKEGA DRUŠTVA "SOČA"

v nedeljo, 30 januarja, 1921.

v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

ZACETEK VESELICE OB 7. URI ZVEČER

Tem potom se uljudno vabi vse zavedne Slovence in Slovenke iz Collinwooda in okolice, da se udeležijo v kar najbolj mogoče velikem številu ker na programu imamo nekaj posebnega!

Saj veste, dekleta so dekleta!

Očka, mati poprašuje. Očka, mati le veruje. Kje si pa tak dolgo bil? Dobro sem pozvedoval. Tak dolgo sem popraševal. Saj le po cesti od radosti. Kje bo tist' dekleški ples, kvišku skočil in zavriskal. Da se bomo spet zabavali. sem ves vesel, klobuk zmečkal!

Za veselo poskočnice vas bo kratkočasila domača godba.

VSTOPNINA ZA OSEBO 50c.

Vas vabijo

DEKLETA DR. "SOČA".

Lokalne novice.

—Včeraj proti jutri je izbruhnil v St. Clair hotelu na 3513 St. Clair ave. požar, ki je vse goste v noči obleki pognal iz postelje na prosto. Eden izmed možkih gostov je bil zajet v tretjem nadstropju, in so ga ognjigasci šele z največjo težavo rešili pred poginom in plamenih. Škoda znaša \$15,000.

—Ko so v soboto zvečer pripeljali v Mt. Sinai bolnišnico K. Bickela, ki je bil prestreljen skozi ramo, se je mislilo, da je bil žrtev napada. Tudi on sam je dejal, da je bil napaden in oropan. Včeraj pa je priznal policiji, da je skušal izvršiti samomor, in da se je ravno nahajal na poti, da obišče svojo ženo, ki stanuje v neki hiši v bližini, kjer se je skušal usmrtiti.

—Sodnik Stevens je zopet pokazal, da zna biti "milesten." Ko so včeraj pripeljali predenj Mrs. Mary Szabat, 2493 Professor ave., ker je obtožena, da je kuhala rožinovec, jo je obsodil samo na \$500 globe, ko mu je povedala, da jo je pred 3 meseci zapustil mož, in da mora sama preživljati svoja dva otroka. Tudi Louis Vickerju, ki je bil obtožen prodaje opojne pijače, je kazeno \$1000, ki mu je naložil najprej, znižal za polovico, ko je njegov odvetnik predlagal, da se kazeno olajša, ker mora Vickery podpirati svojo mater.

—Unija livarjev št. 430 v Clevelandu je na sinočni seji sprejela resolucijo, v kateri se izražajo nasprotstvo proti predlogi za ustanovitev državnih konstablerjev, ki se sedaj nahajajo pred državno zakonodajo v Columbusu.

—Porota, ki je imela slučaj detektiva Gallagherja, ki je bil obtožen uboja drugega reda, ga je sinoči spoznala nedolžnim. Porotniki so slučaj razmotirali pet ur. Med porotniki so bile tudi štiri ženske. Gallagher je bil obtožen, da je ustrelil kavararnarja Le Boin, toda porotniki so očitno verjeli njegovim trditvam, da je streljal v silobranu. Sedaj, ko je oproščen obtožbe, ga bo mesto zopet sprejelo v detektivsko službo.

—Jajca so se nekoliko pocenila. Poroča se, da se jajca prodajajo po 65c in 75c tucat.

—V ponedeljek zjutraj se je moralo zagovarjati radi gamblijanja 95 oseb, ki so bile prijetje v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj. Ko je policija vdrila v prostore Goe. Save., 625 Bolivar rd., je Loucas skočil skozi okno iz drugega nadstropja naravnost pred policista, ki je tamkaj stal na straži. Loucas si je pri skoku zlomil desno nogo.

—Danes zvečer 25. jan. se vrši direktorska seja Slovenske zadružne zveze v Collinwoodu v lastnih prostorih na 667 E. 152 St.

—Jutri, 26. jan. zvečer se vrši zelo važna seja delničarjev Slovenskega doma v Collinwoodu.

—V staro domovino je odpotoval danes občeopoznani rojak John Kerže, ki je stanoval na 1059 Addison rd. V starem kraju ostane samo za kratek čas, nakar se namerava vrniti nazaj v Cleveland.

JAVNA VARNOST IN KRŠČANSKA PRENOVITEV.

Na Madžarskem ali pravzaprav v Budimpešti je bilo v samem mesecu novembru 10.000 kriminalnih slučajev. Nekaj smo slišali, da vladajo na Madžarskem tkz. "krščanski" "socijalisti", ne moremo pa natanko povedati, ker "Večerni list" pa "Slovenec" ki sta tudi krščanska brata, pač vedno poročata, če tu ali tam kak socijalist kihne ali se usekne, nikdar pa nam ne pojasnita, če so na Madžarskem tudi kaki krščani in če so, kaj ti krščani počenjajo.

300.000 FRANKOV. HONORARJA

je dobil Caillaux za knjigo "Moji zapori", ki jo je prodal Amerikancem in Angležem.

Manica Komanova:

NA KOPICI.

Ni ga menda na kmetih veselej-šega opravila kakor je spravljanje prosa. Kdor ni na kmetih zrastel, nima pojma o tem. S prosom delamo vse drugače kakor z drugim žitom. Pšenico, ajdo, ječmen dremo takoj, ko je požeto, v kozolec. Tam se žito suši toliko časa, da je godno za cepec. A ne tako s prosom. Požeto proso zvožijo takoj z njive domov. Ej, s kakšno častjo vzame potem doma z voza veliki hlapec prvi snop ter ga postavi na popolnoma izpraznjeni pod! Zatem šele sme druga družina segati po ostalih snopih ter jih nositi hlapcu, ki jih postavlja trdo in pokocu okrog prvega snopa. To traja tako dolgo, dokler ni vse proso na podu.

To je torej prosena kopica. Takoj nato priženo na kopico gospodar par konj ter jih goni po dve uri in še več vedno naokoli, da težka konjska kopita odločijo in izluščijo slednje zrnje iz latovja. Ko se bliža večer, hiti družina opravljati živino, kajti vse ve, da bo nočjo nekoliko prej večerja.

Po večerji gresta gospodar in gospodinja takoj počivat. Za ostalo družino pa se prične šele pravo življenje. Veliki hlapec vzame svetilko in hajdi proti podu, za njim pa vsa družina. S poda sem jim pa že doni naproti vesel vršič. Vedeti namreč morate, da kadar je kje kopica, ve za to vsa mladina na vasi. Veliki hlapec stopi na kopico, glasno zavriska in zdajci zavrisajo fantje vsi vprek, da se razlega daleč po vasi. S tem se je dalo znamenje, da je kopica otvorjena.

Nato se postavijo dekleta okroginokrog kopice ter prično prično privzdigovati in raztresati slamo, ki jo potem padajajo fantje. Fantje delajo iz te slame nekatere snope, ki jim pravijo "berači", menda za to, ker so vsega zrnja oropani. "Berače" mečejo na voz, ki so ga zapeljali prav tik poda.

To delo traja kake tri do štiri ure, a vendar se zdi vsem ta čas prekratek. Kje je pač mladina bolj pogodu, kakor ravno na kopici, kjer prepeva, se raduje in šali, kolikor jej je ljubo in drago!

Ko je vsa slama spravljena s poda, porinejo in pometejo zrnje s plevami vred v kot, kjer počaka drugega dne, da se izveja.

Seveda bi bil sedaj že čas, da bi šli počivat. Toda sedaj se razvije veselje šele do vrhunca. Ni čud! Vaški godec, ki je oddaleč opazoval in nestrpnost čakal trenotka, da se izprazni pod, stopi kakor bi vzrastel iz tal, med nje ter začne gosti same poskočnice. Fantje in dekleta se urno sprimejo ter plešejo in rajajo po dve, tri ure, včasih pa tudi do belega dne.

Pa naj potem še kdo reče, da na kopici ni prijetno!

Prav tak vesel večer smo obhajali pred par leti na mojem rojstnem domu. Spominjam se

ANCHOR LINE

PARNIK ITALIA

odplove proti
DUBROVNIKU IN TRSTU
1. februarja

Cena za tretji razred:

DUBROVNIK \$125.00
TRST \$115.00
Dodatno \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je zastopnik ANCHOR črte.
Pojdite k njemu.

vsega, kakor bi se vršilo šele sinoči. Večerja je bila že končana, jaz pa sem hitela v kuhinji pomivat in pospravljati posodo.

Pravkar sem pospravila zadnje lonce, ko pripoje v kuhinjo sosedov sin, Balantov Jakob.

"I kaj pa vendar počneš?" me vpraša z veselim glasom. "Tam na podu je tak živahen dirindaj, kako pada ti ne greš tja?"

"O saj sem že bil tam. Pa kaj, ko ima vsaka stresalka že svojega vežača. Po tebe sem prišel. Pojdiva takoj! Veš, tako pridni so, da bo kmalu vsa kopica prazna. Če zamudiva, še plesati ne smeja."

"Ne boj se, Jakob! Vsega nam ostane še dovolj," sem odvrnila smeje.

Bil je priden dečko ta Jakob. Očeta že davno ni imel. Z materjo, ki je že dolgo bolehal, in z edino sestro je delal in trpel dni in noči v borni koči. Ako mu je doma zmanjkalo dela, hodil je v dno, da je več prišedel, kajti bil je zelo varčen. Svojo bolno mater je ljubil s pravo sinovsko ljubeznijo: sam zase je bil skop, a materi je postregel, s čimer je le mogel.

Letos je bil potrjen v vojake. Kot sin edinec je bil obvezan služiti le par mesecev, a še to se mu je zdelo neizmerno dolgo. Kako bo materi hudo, je dejal včasih, ko me ne bodo videli cela dva meseca!

Nocoj je bil še dovolj vesel, in ko sva stopila na pod ter se pripravila k delu, je bil z drugimi vred kmalu prav židane volje.

"Kajne, Jakob," ga je podražil Strukljev Francelj, "nocoj sučeš berače v rokah, čez par tednov boš pa puško."

"No, ta dva meseca mu mineta kar minogrede," pravi nato Mehnertov Ivan. "Jaz sem služil tri leta, a se mi zdi, da so kaj hitro minula. Sicer pa pri vojakihi tudi ni tako hudo, kakor trdijo nekateri."

"Zase še se ne zmenim," je rekel Jakob, "pač pa me skrbe mati. Težko jih pustim, četudi le za par mesecev. Vidim, da postajajo vedno slabotnejši."

Skušali smo ga potolažiti, kakor je kdo vedel in znal, on pa je umolknil in pridno vezal. Parkrat se mu je "berač" pod roko razdril. Tedaj se je hitro sklonil, pobral razmedeno slamo ter jo z nekako jezo vržal ven pod voz.

Delo nam je šlo vsem še dosti hitro izpod rok, a vendar je udarila ura že polnoči, ko se je oglašila harmonika na podu.

Fantje so prijeli vsak svojo stresalko ter se jeli sukati po podu kakor na kaki ženinini. Jaz sem se zavrtela z Jakobom.

"Včasih sem že slišal praviti," mi je začel pripovedovati med plesom, "da kolikor beračev" se

POZOR SLOVENCIM SLOVENKE

V AURORA, ILL. IN OKOLICI!

Tem potom vas uljudno vabimo na

JAVEN LJUDSKI SHOD

ki se bo vršil

v nedeljo 30. jan. '21

točno ob 2. uri popoldne.

V DVORANI DRUŠ. "SV. JERNEJA",

na Hankas Ave.

nastopil bo glavni govornik
sodrug

JOŠKO OVEN

Slišali bomo, kaj je delavec v Ameriki in katera pota so najugodnejša, da bi sleherni korak pogumno za vsaj nekoliko boljše bodočnost, kajti časi postajajo čimdalje resnejši in vsi se zavedamo kaj še vse se ubogemu delavcu obeta. Ali naj mi cela masa delavcev potrpečljivo prenašamo ter mirno gledamo, upajoč da neskončni Bog usliši naše prošnje ter zboljša položaj, v katerem se sedaj nahajamo, ko nas izkoriščajo velemogotci?

Zato apeliramo, da se v splošnem udeležite zgoraj omenjenega shoda in upamo, da ne izostane noben Slovenec in nobena Slovenka, kajti to bo javen političen shod ter bo svoboda govora vsakemu zajamčena.

Z delavskim pozdravom
Slovenski delavec,
sklicatelj shoda.

29. JANUARJA 29 JANUARJA 29.

—priredijo—

SLOVENSKE SOKOLICE ŠT. 62 S. D. P. Z.

—svoj—

PLESNI VENČEK V SL. N. DOMU

točno ob 7 uri zvečer.

Vabljeni so vsi znanci in prijatelji na to domačo zabavo, katera bode prekašala vse druge prireditve. Na vsopredni točki so: ljubavni listki na posameznika, vedeževalka, ki bode odkrila vsako tajnost zaljubljenih. Zoročenci, ki bi si radi znižali stroške, naj se poružijo 29. jan. priti v S. N. Dom. Kdorkoli je v kaki zadregi, bodisi da ima krč v želodu, tega se bode pozdravilo kar z domačimi arcinijami. Medvedova kuharica pa pravi da bode skuhala tako nekaj posebnost dobrega, da se bode vsakemu še drugi dan sanjalo o tem. Suhadolnikov France pa pravi, da bode tako godel da bodo šli vsi brez podplatov domov. No ja, to bo pa res fajn! Vsi v soboto na plesni venček v S. N. Dom.

VSTOPNINA PROSTA.

Vabijo

SLOVENSKE SOKOLICE.

vezalcu v roki razdere, toliko nesreč ga doleti tisto leto. Bom videl, če je to res. Trije berači so se mi razdrli, tri nesreče me zadenejo letos."

"Prazne vraže, Jakob, pomisli vendar, kdo more videti v prihodnost! Kajne, da še tega sami ne veruješ?"

"Ničesar ne verujem, ničesar. To sem rekel kar tako." To rekši je čvrsto zavriskal, udaril s peto ob tla in zavrtela sva se še urneje naokrog....

Ura v vašem zvoniku je udarila dve čez polnoč, ko smo jenjali rajati ter popadali trudni po svojih ležiščih.

(Dalje prih.)

PRIDE

V CLEVELAND O.

Dr. Albert F. Snell

od Snelovega privatnega Sanatorija v Cincinnatiu, O.

Bo v svojem
CLEVELANDSKEM
URADU

80 Public Square

V PONDELEK

17. JANUARJA

in bo ostal do ponedeljka

31. JANUARJA

Samo dva tedna!

Doktor zdravi vse kronične bolezni in hibe mož, žen in otrok.

Veliko slučajev je, ko se je lahko izogniti nevarne operacije, ako se pustite zdravniškemu zdravljenju.

Zdravijo se vse moške, ženske in otročje bolezni.

Katarju in boleznim v želodcu se posveča posebna pozornost.

Ako imate katarnne nepravilnosti, pridite, da se vas preišče. Vsi bolni naj se poslužijo te prilike. Ako ste ozdravljivi, vam povemo, ako ne, vam da nasvet. Noben bolnik naj ne zamudi te prilike.

Ako imate revmatizem, nervoznost, slabost, otekle noge ali roke, jetrne nepravilnosti, srčne bolezni, ali katerekoli zgubljajoče bolezni kakor oslajenost, bledost, vrtoglavost, dispnejo, slabo prebavo, zabasano, nepravilno v želodcu ali epilepsijo, bišite dr. Snella.

Uspešno se zdravijo krvne in kožne bolezni, kakor tudi pruh.

Ženske, ki trpijo na glavobolu, melanholiji, hrbtenici ali na kakih posebnih boleznih, ki so lastne ženskam, naj gotovo vprašajo za svet tega specialista.

Ovarium ali trebušne nepravilnosti se zdravijo brez operacije. Ako se vam je svetovalo, da se daste operirati za te vrste bolezni ali valed pruha, tedaj ne postavljajte preje življenja v nevarnost, da vprašate tega specialista.

Stari ali mladi možje. Nobene razlike ni, na čem bolehati ali koliko časa bolehati; ako je v nevarnost vaša sreča, obrnite se na tega specialista.

Nič ne de, kakšno bolezen imate ali kako slabe izjave ste slišali o sebi, nič ne de, ako se vam je reklo, da ste neozdravljivi. Posvetujte se s tem znamenitim zdravnikom, in ako je le nit upanja, tedaj boste našli upanje v njegovem zdravljenju, ki vas bo dovedlo do zdravja, zadovoljstva in sreče.

POSEBNA APOZORNOST se obrača na kemične in mikroskopične preiskave krvi, urina in sputuma in na nevarnostne ter dušne kompliciranosti. Naslovite vsa sporočila na

Dr. Albert F. Snell
80 Public Square, Cleveland, O.
or 1054 Wesley Ave., Cincinnati, O.
Uradne ure: od 9. popoldne do 8. zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10. popoldne do 1. popoldne.

MALI OGLASI

PRODA SE POCENI
gostilna z mehkim pijačami. Proda se tudi hiša v kateri se gostilna nahaja — oziroma cela hiša se odda v najem. Odda se tudi stanovanje obstoječe iz 6 sob z električno razsvetljavo. Več se polzve na 15616 Calcutta Ave., Collinwood. (19)

SOBA
za enega ali dva fanta — priprava za pečlarje — se odda. Vprašajte na 6111 St. Clair Ave. (20)

DR. L. A. STARCE
OPHTHALMOLOGIST
Edini slovenski ophthalmologist v Clevelandu.

Slabe oči povzročajo, glavobol, nervoznost in razne druge bolezni. 6127 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O. Uradne ure 10-12; 2-4; 7-8. Ob nedeljah in sredah 10-12.

POGIŠTVO
in druge priprave za opremiti 4 sobe, se prodajo po nizki ceni. Dgbi se lahko tudi dotično stanovanje. Vprašajte na 981 Addison Rd. (23)

JOSEPH ZAJEC.
15605 Waterloo Rd. Telefon v pisarni Wood 228 R. na domu Wood 648K

JUGOSLOVANSKI KOLENDAR ZA LETO 1921.

Poleg katoliških in pravoslavniških godov obsega mnogo drugih zanimivosti, kakor zabavne in poučne povesti, razne koristne nasvete za hišo in dom, več pesmic, smešnice itd. Cena mu je samo 25c s poštnino vred. Naroča se pri

SLOVENIJA
333 First Ave.
Milwaukee, Wis.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN EMBALMER

1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735—W.
TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za kiste, poroke in pogrebe in druge prilike.

PRODAJAMO
HIŠE - LOTE in FARME

ISTOTAKO ZAMENJAMO FARME ZA POSESTVA V MESTU.

Za pošteno postrežbo se vedno obrnite na

D. STAKICH & J. KRALL
15813 WATERLOO RD.

THE W-K DRUG CO.
St. Clair, vogal Addison Rd.
Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.